

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 35P/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121205617
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Krivošík
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121205617.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava vo veci starostlivosti súdu o maloletú: E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXXX/XXE, Trnava dieťa matky: F. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXXX/XXE, K. a otca: F. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXXX/XXE, K., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e s a neodkladné opatrenie, ktorým sa otcovi ukladá povinnosť dočasne o d o v z d a ť maloletú do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov do Reedukačného centra Levoča, Nám . Štefana Kluberta 1, Levoča, odo dňa vykonateľnosti tohto uznesenia.

II. Ustanovuje sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, za procesného opatrovníka na zastupovanie maloletej v tomto konaní.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava doručil dňa 26.10.2021 Okresnému súdu Trnava návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ktorým žiada, aby okresný súd nariadil otcovi odovzdať maloletú do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov do Reedukačného centra Levoča.

2. UPSVaR svoj návrh odôvodnil tým, že maloletá E. pochádzala zo vzťahu rodičov F. F. /rod. U./ a F. F.. Po jej narodení rodičia uzatvorili v r. XXXX manželstvo, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 27P/107/2016 25 zo dňa 12.12.2016 rozvedené. Ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvode manželstva rodičia uzatvorili rodičovskú dohodu a to tak, že maloletá E. bola zverená do osobnej starostlivosti otca , nakoľko matka mala problémy s požívaním alkoholických nápojov. Matka sa zaviazala prispievať na výživu maloletej sumou vo výške sumy 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepinoleté dieťa mesačne, vždy do 15. dňa mesiaca vopred k rukám otca. Okrem maloletej mali rodičia spolu ešte dve deti, t.č. už pinoleté - F. F., nar. XX.XX.XXXX a F. F., nar.X.XX.XXXX, obaja sú už osamostatnení.

3. Dňa 17.12.2020 bola maloletá E. vypočutá na Okresnom riaditeľstve PZ v Trnave, odbore kriminálnej polície, v trestnej veci krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. f, ods. 4 písm. c) Trestného zákona. Maloletá mala otcovi ukradnúť veľkú finančnú hotovosť vo výške cca 10 500,- eur. Uvedenú časť peňazí mala z časti spotrebovať na kúpu mobilného telefónu, jedla a pobyt v hoteli v Bratislave, kam odišla podľa jej slov „s tromi cigánmi“ taxíkom. V hoteli sa ubytovali, pričom tieto tri osoby si od nej mali vypýtať tieto peniaze a ona sa s nimi mala rozdeliť. Ku krádeži peňazí sa priznala, avšak otec nedal súhlas k jej trestnému stíhaniu. Trestné oznámenie podal iba na zvyšné tri osoby, o ktorých maloletá vypovedala. V rámci rozhovoru otec uvádzal, že s maloletou mal problémy už v minulosti, viackrát mu zobrala peniaze bez jeho dovoľenia. Doma odmietala čokoľvek robiť, údajne nebola schopná ani len spratať si veci sama po sebe. Súkromná stredná odborná škola gastronómie, obchodu a služieb v Trnave, ktorú maloletá navštevovala, zaslala na našu žiadosť posudok, v ktorom poukazovala na zanedbávanie povinnej školskej dochádzky, pričom za prvý polrok klasifikačného obdobia jej bolo

vykázaných 72 neospravedlnených hodín. E. praxovala na žiackom pracovisku v závodnej kuchyni Peugeot, kde ju každé ráno vozil otec autom načas. Správanie maloletej ku spolužiakom bolo hodnotené ako vulgárne, musela byť napomínaná, aby sa slušne správala. Pri činnostiach nevydržala, pracovať sa jej nechcelo, často musela byť napomínaná, aby si zadané úlohy plnila. Dňa 12.10.2020 z dôvodu prijatia epidemiologických opatrení boli školy uzatvorené a maloletá sa začala vzdelávať dištančnou formou. Do 19.11.2020 si úlohy plnila a zapájala sa do školského procesu. Po tomto termíne sa odmlčala, prestala sa zapájať do vyučovacieho procesu a vôbec nespolupracovala. Opätovne začala spolupracovať a plniť si zadané úlohy bez vyzvania po vianočných prázdninách. Na teoretickom vyučovaní jej správanie vyučujúci hodnotili ako bezproblémové, nevykazovala neospravedlnené hodiny. V I. polroku šk. roku 2020/2021 na vysvedčení mala jednotku, bola klasifikovaná zo všetkých predmetov. Príprava na teoretické vyučovanie bola priemerná, avšak jej schopnosti boli väčšie, o úlohy sa zaujímala, kontaktovala učiteľa. Jej priemer na vysvedčení bol 3,33. Zo strany školy sme neboli požiadaní o vykonanie opatrení ku maloletej. Rodine maloletej bola z dôvodu problémového delikventného správania sa E., neplnenia si školských povinností, útekov z domu, nerešpektovania rodičov a túlania sa po vonku z našej strany ponúknutá pomoc prostredníctvom CDR, rodina pomoc prijala. Dňa 23.02.2021 bolo pre rodinu maloletej naším oddelením vydané odporúčanie pre CDR Pečeňady v zmysle § 11 ods. 3 písm. b) bod 3 zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. S rodinou začal pracovať odborný tím v zložení sociálny pracovník a psychológ. Cieľom tejto spolupráce bolo odstránenie negatívneho správania maloletej, zlepšenie komunikácie rodičov, zjednotenie ich výchovných postupov a posilnenie rodičovských zručností. Maloletá E. striedavo bývala raz u otca, raz u matky, podľa toho, ako jej to vyhovovalo, prípadne kto s rodičov mal na ňu požiadavky plnenia svojich bežných povinností.

4. E. bývala svedkom matkiných výstupov a hádok pod vplyvom alkoholu. Po poslednom incidente matky s priateľom sa E. rozhodla, že nechce byť zverená matke, ale sa chcela vrátiť ku otcovi, pretože matka údajne stále pila spolu so svojim priateľom. Maloletá bývala z celej situácie v nepohode. Z tohto dôvodu sa zrealizovala prípadová konferencia, po ktorej nás otec maloletej informoval, že situácia v domácnosti sa s dcérou ešte zhoršila, maloletá nedodržiavala nastavené pravidlá, opakovane utekala z domu. Znovu otec poukazoval na problémy s dištančným vzdelávaním a prípravou do školy. Matka nespolupracovala stretnutia s odborným tímom opakovane zrušila, ako dôvod udávala zdravotné ťažkosti. V rámci telefonického rozhovoru uviedla, že odišla z K. preč, s tým, že „máme jej dať pokoj, lebo ona si doteraz žila spokojným životom, mala pokoj od „sociálky“ a aj od všetkých ostatných. E. bola údajne nezvládnuteľná, nerešpektovala ani ju, mala jej tiež pokradnúť veci a peniaze, vyslovila že najlepšie bude, ak bude maloletá umiestnená do zariadenia. Odmietala uviesť, kde sa nachádzala, resp. kde sa bude nachádzať. Priznala, že má problém s alkoholom.

5. Otec chcel dať maloletej šancu, aby zmenila svoje správanie, aby si konečne už uvedomila celú túto situáciu okolo nej, pochopila, že matka nemá reálny záujem starať sa o ňu, preto nežiadal o umiestnenie dcéry do zariadenia. Maloletá prisľúbila nápravu, sľúbila, že si bude plniť riadne svoje školské povinnosti a bude sa snažiť rešpektovať otca. E. tieto sľuby nevydržali ani jeden deň. Už na druhý deň nás e-mailom vyrozumeli pracovníčky CDR Pečeňady o tom, že od otca disponujú informáciou, že E. mu opäť odcudzila vyššiu sumu peňazí (3 500 eur) a utiekla z domu. Otcovi sa maloletú podarilo nájsť a ukradnuté peniaze jej zobral. Maloletá sa nechcela vrátiť k otcovi a žiť s ním v jednej domácnosti. Nezvestnosť dcéry otec oznámil na polícii.

6. Na požiadanie otca bol tunajším oddelením na Okresný súd Trnava podaný návrh za účelom umiestnenia maloletej do diagnostického centra. Uznesením Okresného súdu Trnava č.k.27P/17/2021-12 zo dňa 6.4.2021 vykonateľným dňa 6.4.2021 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola otcovi uložená povinnosť odovzdať malol. Lilianu F. do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, do Diagnostického centra Lietavská Lúčka, Skalka 36, Lietavská Lúčka. Maloletá E. nemohla skôr nastúpiť do zariadenia, pretože diagnostické centrum bolo uzavreté z dôvodu karantény. Po ukončení karanténnych opatrení malol. E. bola do diagnostického centra prijatá dňa 26.4.2021

7. Na základe dožiadania bola tunajšiemu úradu zaslaná správa z pobytu E. v zariadení, v ktorej bolo konštatované, že celková vedomostná úroveň u E. je nízka až priemerná vo všetkých predmetoch. Svojím správaním si znepriatelila dievčatá a nebola kolektívom triedy prijatá. Prevládali v jej prejavochem klamstvá, bola suverénna a povýšenecká, svojou dominanciou sa dostávala do konfliktných situácií. Prílišnou aktivitou a upozorňovaním na seba bola rušivá. Na vyučovaní však bola veľmi dobre

spolupracujúca, učila sa rada, robila si úlohy, motivovala ju pochvala a pozitívne hodnotenie. Pravidlá zariadenia absolútne nedodržiavala, robila si po svojom, odmietala počúvať rady spolužiačok, ktorej jej chceli od začiatku jej príchodu pomôcť, aby sa zorientovala v režime. Mala problém aj s osobnou hygienou. Ak bola upozorňovaná správala sa drzo, papuľovala, vyjadrovala sa vulgárne a odmietala pomoc. Začali sa u E. prejavovať aj znaky šikany. Dokonca išla až tak ďaleko, že si vymyslela, že jej zomrela mama, čím si chcela získať pozornosť dievčat, tým, že ju ľutovali. Po preverení danej informácie u otca E. bolo zistené, že táto veľmi vážna informácia nie je pravdivá. V rámci telefonického kontaktu s otcom sa E. vyjadrila, že túto informáciu povedala, preto, že údajne „počuje zase tie hlasy“. Neskôr sa E. správanie výrazne zlepšilo, po tom, ako ju otec informoval, že sa k nim domov mama vráti po absolvovaní protialkoholického liečenia. Atmosféra v domácnosti na E. má výrazný vplyv. Pri nepokoji si vnútornú zlosť vybijala na druhých a držala sa toho, že keď bolo ubližované jej, tak môže ubližovať aj ona iným. Z hodnotiacej správy vyplynulo, že E. je ťažkopádna, nechotne sa prispôsobuje zmenám, lipne na minulosti. Diagnostické centrum na základe diagnostiky odporučilo uložiť výchovné opatrenie a to ďalší pobyt v zariadení po dobu 6 mesiacov odo dňa jej umiestnenia.

8. Okresný súd Trnava vo veci ďalej konal a uznesením sp. zn. 27P/17/2021-39 zo dňa 9.6.2021 právoplatným dňa 8.7.2021 nariadil výchovné opatrenie nad malol. E. F. a to pobyt v Diagnostickom centre Lietavská Lúčka, najdlhšie na 6 mesiacov odo dňa umiestnenia za účelom odbornej pomoci maloletému dieťaťu. Keďže E. podľa zariadenia splnila podmienky stanovené diagnostickým centrom mohla byť dočasne prepustená z daného zariadenia na dobu od 30.6.2021 do 2.8.2021. Bola oboznámená s pravidlami dovolenky a upozornená na to, že v prípade zlyhania počas dovolenky, t.j. nedodržania stanovených pravidiel, oneskorený príchod a pod. bude ohodnotená podľa vnútorného poriadku zariadenia. E. s podmienkami súhlasila. Otec súhlasil, aby dcéra E. trávila letné prázdniny v jeho domácnosti. V rámci rozhovoru úrad ubezpečil, že E. bude mať pod kontrolou a nesúhlasil, aby dcéra chodila sama s matkou počas pobytu doma a tiež, že sa s ňou nebude ani stretávať, lebo nemá na ňu dobrý vplyv. Taktiež sme komunikovali s matkou E., ktorá sa vyjadrila, že sa nebude zdržiavať v K., nakoľko si bude hľadať prácu aj s ubytovaním. Dodala, že sa nechce vrátiť do domácnosti bývalého manžela, nakoľko spolužitie by nefungovalo.

9. Otec si malol. E. osobne prevzal v zariadení. Spočiatku E. otca poslúchala, avšak dňa 12.7.2021 sa s tunajším oddelením telefonicky skontaktoval otec E. a uviedol, že dcéra utiekla z domácnosti a opätovne mu ukradla peniaze, ktoré mal odložené na pohreb otca. Najskôr sa snažil E. hľadať sám, no nenašiel ju, preto odporučili otcovi, aby oznámil na polícii nezvestnosť svojej dcéry a tiež, aby túto informáciu oznámil aj diagnostickému centru. V závere telefonického rozhovoru otec dodal, že „s E. skončil, a že nie jej jeho dcéra. Myslel si, že si určité veci uvedomila, že sa zmenila, avšak opak bol pravdou. Poznamenal, že bude súhlasiť s umiestnením dcéry do reedukačného centra“.

10. Úrad sa opakovane snažil telefonicky kontaktovať otca za účelom zistenia informácií ohľadne E., avšak bezúspešne. Napokon sa podarilo s otcom telefonicky spojiť dňa 26.7.2021, ktorý uviedol, že E. je u neho v domácnosti od 16.7.2021. Po zadržaní sa snažila polícia i otec o návrat maloletej do diagnostického centra. Toto sa však nepodarilo ani polícii ani otcovi, nakoľko sa v danom zariadení nikto nenachádzal. O súčinnosť bola požiadaná polícia v Žiline. E. v rozhovore svojmu otcovi vysvetlila ako to bolo s jej útekom. Uviedla, že keď utiekla z domu išla podľa jej slov „k cigánom na G.“. U nich sa mala zdržať 4 dni. Keď ju polícia 2x hľadala v domácnosti rodiny L., tí ju opakovane zapreli. Tretíkrát prišli kukláči a vtedy ju „cigáni“ zadnou cestou vyviezli do K. a išla k pánovi, u ktorého predtým bývala s mamou. Od neho zatelefonovala matke a následne matka kontaktovala otca, ktorý prišiel po E. spolu s vyšetrovateľom do bytu toho pána. Následne E. bola vypočutá na polícií, kde podala vysvetlenie do zápisnice.

11. Dňa 16.9.2021 úrad vykonal šetrenie v domácnosti otca. Otec naďalej býva v nájomnom mestskom byte. Pracuje v autoservise v K. ako autolakýrnik s príjmom cca 300,- eur a ďalej je zamestnaný v Stredisku sociálnych služieb v K., kde pracuje ako domovník a vykonáva údržbárske práce s príjmom cca 200,- eur.

12. Zo správania a postojov je evidentné, že výchovné problémy u maloletej za posledné obdobie pretrvávajú. Sám otec má obavu, že maloletá bude páchať trestnú činnosť a pri najmenších nezhodách bude utekať z jeho domácnosti. Matka odmietla akúkoľvek pomoc a intervenciu z našej strany, situáciu vyriešila odchodom nám na neznáme miesto a k celej veci sa postavila viac než pasívne. Z nášho

pohľadu matka nie je schopná zabezpečiť dcére riadnu výchovu a starostlivosť. Otec vo výchove maloletej rezignoval a súhlasil s jej umiestnením. V rodine nie je nikto koho by maloletá rešpektovala. Sama maloletá E. v rámci pohovoru so sociálnou pracovníčkou v diagnostickom centre sa vyjadřila, že sa nechce vrátiť domov, pretože má obavu zo svojho zlyhania.

13. Podľa § 324 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

14. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

15. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

17. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

18. Podľa § 37 ods. 3 písm. a) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely.

19. Podľa § 54 ods. 2 písm. c) Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

20. Neodkladné opatrenie je procesným inštitútom, ktorý umožňuje poskytnúť rýchlu ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam účastníkov konania. Možno ho nariadiť, len ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V prípade konania podľa CMP aj v prípade, ak to vyžaduje verejný záujem, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej, ale je postačujúce, ak je osvedčená potreba nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov, a zároveň splnená zákonná podmienka nariadenia neodkladného opatrenia, že sa osvedčí alebo preukáže niektorý z dôvodov na jeho nariadenie. V prípade maloletých detí nepostačuje aby nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov vyplývala len z naliehavosti situácie, ale je tiež potrebná existencia skutočného záujmu maloletého dieťaťa na dočasnej úprave pomerov. Pri rozhodovaní vo veciach maloletých detí je vždy potrebné prihliadať práve na záujem maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa okrem iného zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa, a pod..

21. Nariadeniu ústavnej starostlivosti by mali v zásade predchádzať iné výchovné opatrenia, ktoré však nevedli k náprave, resp. ktoré sa minuli účinkom. Za tieto tzv. iné výchovné opatrenia sa považujú najmä výchovné opatrenia uložené podľa § 37 ZR, prípadne podľa § 12 až 15 zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele (výchovné opatrenia v užšom slova zmysle), obmedzenie alebo zakázanie styku maloletého dieťaťa s rodičom (§ 25 ods. 3), ako aj zverenie

maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti. Pôjde o prípady, keď je výchova maloletého dieťaťa tak vážne narušená, že aplikácia miernejších opatrení by sa minula účinkom a jediným východiskom na zabezpečenie výchovy dieťaťa v konkrétnej situácii je nariadenie ústavnej starostlivosti, prípadne ak je prostredie, v ktorom dieťa u rodičov žije (napr. v dôsledku nadmerného požívania alkoholu rodičmi či nevhodných hygienických podmienok pre maloleté dieťa), nevyhovujúce a ponechanie v tomto prostredí by bolo na úkor jeho zdravého vývinu, ak sa rodičia o maloleté dieťa nestarajú a zároveň neexistuje osoba, ktorej by bolo možné zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti (pozri aj R 50/1985). To znamená, že výnimočnosť prípadu spočíva v tom, že je v záujme maloletého dieťaťa a zabezpečenia jeho výchovného prostredia nevyhnutné a nutné, aby bola nariadená ústavná starostlivosť aj v prípade, ak jej nariadeniu iné výchovné opatrenia nepredchádzali.

22. Výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená v prípadoch, keď ešte nie je narušená, ale je tu reálna možnosť jej narušenia, ktorá spočíva najmä v zlom rodinnom prostredí, nedostatku mravnej a výchovnej spôsobilosti rodičov (napr. rodičia sa dopúšťajú trestnej činnosti, ohrozovania mravnej výchovy a pod. - pozri R 21/1990). Môže ísť o prípady, keď rodičia nadmerne požívajú alkoholické nápoje, nestarajú sa o dieťa, neposkytujú dieťaťu ani základné hygienické, materiálne a iné podmienky, nezabezpečujú dohľad nad maloletým dieťaťom a pod., teda vo výchovnom prostredí, v ktorom dieťa žije, sú závažné nedostatky spôsobilé narušiť výchovu maloletého dieťaťa. Ústavná starostlivosť nariadená z tohto dôvodu je opatrením predovšetkým preventívneho charakteru (R 45/1986).

23. Výchova maloletého dieťaťa je vážne narušená aj v prípadoch, keď sa negatívne vplyvy výchovného prostredia prejavujú v negatívnom správaní maloletého dieťaťa, rodičia teda prevažne zo subjektívnych dôvodov nezabezpečili výchovu dieťaťa alebo nezvládli výchovu dieťaťa, prípadne predchádzajúce výchovné opatrenia sa minuli účinkom. Dieťa v dôsledku toho pácha trestnú činnosť, je zlomyseľné, túla sa, nechodí do školy, nerešpektuje uložené obmedzenia, prípadne trpí podvýživou, je vážne ohrozené jeho zdravie či život, požíva alkoholické nápoje či iné návykové látky a pod. V naposledy uvedených prípadoch je v záujme maloletého dieťaťa nutné najprv mu uložiť výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 písm. a) až c). Pozri tiež R 21/1990 a R 50/1985.

24. Po oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho prílohami mal súd preukázané, že tento návrh je dôvodný, pretože bolo preukázané, že priaznivý fyzický, psychický, sociálny a mravný vývin maloletej je v súčasnosti ohrozený a nariadené miernejšie výchovné opatrenie nevedli k náprave vo výchove a v správaní maloletej. Maloletá sa nachádza v starostlivosti otca a jej správanie vyžaduje prísnejší režim ako je tomu u otca, pričom doterajšie miernejšie výchovné opatrenie nevedli k náprave a nariadenie ústavnej starostlivosti je jediným východiskom na zabezpečenie výchovy maloletej. Súd na základe zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že sú dané dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia, na základe ktorého sa maloletá umiestni do reedukačného centra. Vzhľadom na akútnosť situácie, kedy maloletá odmieta rešpektovať akúkoľvek autoritu, časté klamanie a prespávanie mimo svojho bydliska, krádeže, zanedbávaniu povinnej školskej dochádzky, osoby zodpovedné za jej výchovu samé nedokážu túto situáciu zvládnuť resp. sú pasívne (matka), súd dospel k záveru, že maloletej musí byť nariadený pobyt v reedukačnom centre, aby sa jej správanie zlepšilo, zatiaľ čo jej odborný tím centra poskytne náležitú starostlivosť, pretože v súčasnej situácii existuje dôvodná obava, že jej psychický, fyzický a sociálny vývin je vážne ohrozený. Preto je potrebné v záujme maloletej odovzdať ju do starostlivosti zariadenia, ktoré plní úlohu odbornej pomoci. Záhaľčivý spôsob života, majetkovú trestnú činnosť, zanedbávanie vzdelávania nemožno považovať za akceptovateľné, treba ich potlačiť hneď zo začiatku, a preto je nutná ingerencia súdu. Maloletá je vo veku, kedy sa má učiť všetkým podstatným častiam spoločenského života, aby bola v dospelosti plnohodnotným členom spoločnosti, preto musí byť vedená správnym smerom, ktorý jej pomôže. Zároveň musí navštevovať školské zariadenie, ktoré prispieva k zlepšeniu výchovy. Z uvedených dôvodov okresný súd považoval za potrebné návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť a maloletú dočasne umiestniť do reedukačného centra, čo je v najlepšom záujme dieťaťa.

25. Súd o trovách konania nerozhodoval, nakoľko konanie vo veci samej bude pokračovať vzhľadom na podaný návrh a o trovách konania okresný súd rozhodne pri rozhodovaní vo veci samej.

26. Podľa § 30 Občianskeho zákonníka, ak dôjde k stretnutiu záujmov zákonného zástupcu so záujmami zastúpeného alebo k stretnutiu záujmov tých, ktorých zastupuje ten istý zákonný zástupca, ustanoví

súd osobitného zástupcu. Podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“). Podľa § 31 ods. 3 Zákona o rodine, kolízneho opatrovníka súd ustanoví aj v prípadoch, ak maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu alebo ak zákonný zástupca nemôže z vážneho dôvodu maloleté dieťa v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať. Podľa § 31 ods. 4 Zákona o rodine, na ustanovenie kolízneho opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený. Podľa § 68 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, v rozsahu, v akom nemá fyzická osoba spôsobilosť samostatne konať pred súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník. (1) Procesný opatrovník je osoba ustanovená z dôvodov uvedených v tomto zákone súdom, ktorý spor prejednáva a rozhoduje. (2) Podľa § 69 Civilného sporového poriadku, súd ustanoví procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. Rovnako postupuje, ak zákonný zástupca nemôže za fyzickú osobu konať alebo ak je nečinný. Podľa § 117 Civilného sporového poriadku, ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

27. V zmysle citovaných ustanovení súd zároveň ustanovil maloletej vo výroku II. tohto uznesenia procesného opatrovníka, ktorý bude zastupovať záujmy maloletej v tomto konaní. Za procesného opatrovníka pritom ustanovil podľa trvalého bydliska a aj obvyklého pobytu maloletej miestne príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, nakoľko nebol podaný návrh na ustanovenie blízkej osoby za opatrovníka.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie (§ 357 písm. d/ C.s.p.) do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, v dvoch vyhotoveniach na Okresnom súde Trnava.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.